

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “การพัฒนาระบบเฝ้าระวังปัญหาเยาวชนของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์” เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีระเบียบวิธีการศึกษา ดังนี้

วิธีการศึกษา

วิธีการศึกษาเป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งแบ่งเป็นการศึกษาวิจัย 2 ลักษณะ คือ

1. การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Study) เป็นการศึกษารวบรวมข้อมูลเอกสารหนังสือวิชาการ หนังสือ บทความ รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ วารสาร และเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. การศึกษาภาคสนามใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ บุคลากรที่มีความเกี่ยวข้องกับงานเฝ้าระวังทางสังคมของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ประกอบด้วย ผู้ปกครองสถานสงเคราะห์ หัวหน้าฝ่าย หัวหน้างาน นักสังคมสงเคราะห์ นักพัฒนาสังคม นักจิตวิทยา นักพัฒนาการ และผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับงานเฝ้าระวังทางสังคม จำนวน 231 คน ซึ่งการศึกษาในครั้งนี้ผู้ศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตารางที่ 3. 1
จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ตำแหน่ง สถานที่	ตำแหน่ง							รวม
	หัวหน้าฝ่าย	หัวหน้างาน	นักสังคมสงเคราะห์	นักพัฒนาสังคม	นักจิตวิทยา	นักพัฒนาการ	เจ้าหน้าที่/พนักงานทั่วไป	
ศูนย์เฝ้าระวังและเตือนภัยทางสังคม	1	1	2	2	2		2	10
สำนักบริการสวัสดิการสังคม	1	1	3	3	2		5	15
สำนักป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้าหญิงและเด็ก	1	1	3	3	2		5	15
สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1	1	2	1	1			8	13
สำนักส่งเสริมและพิทักษ์เยาวชน	1	2	2	3	1		6	15
สถานสงเคราะห์หมูลินธิมหาราช	1	2	2	2	2	2	4	15
สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านเกร็ดตระการ		1	1	1		1	1	5
สถานสงเคราะห์เด็กชายบ้านปากเกร็ด	1	2	2	2	2		6	15
บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดปทุมธานี		1	1	1	1		4	8
สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดปทุมธานี	1	2	3	2	2		5	15

ตารางที่ 3. 1 (ต่อ)

ตำแหน่ง สถานที่	ตำแหน่ง							รวม
	หัวหน้าฝ่าย	หัวหน้างาน	นักสังคมสงเคราะห์	นักพัฒนาสังคม	นักจิตวิทยา	นักพัฒนาการ	เจ้าหน้าที่/พนักงาน ทั่วไป	
สำนักงานพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดนนทบุรี	1	2	3	2	2		5	15
สำนักงานพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดอ่างทอง	1	2	3	2	2		5	15
สำนักงานพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	1	2	3	2	2		5	15
สำนักงานพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดฉะเชิงเทรา	1	2	3	2	2		5	15
สำนักงานพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดนครนายก	1	2	3	2	2		5	15
สำนักงานพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดนครปฐม	1	2	3	2	2		5	15
สำนักงานพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดสระบุรี	1	2	3	2	2		5	15
รวม	15	29	41	34	28	3	81	231

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้น คือ แบบสอบถามปลายปิดและคำถามปลายเปิด โดยมีประเด็นในการศึกษาซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานกลุ่มตัวอย่างของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ระยะเวลาที่ปฏิบัติและประสบการณ์อบรมการเฝ้าระวังทางสังคม ลักษณะแบบสอบถามเป็นคำถามแบบปลายปิด

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ต่อระบบการเฝ้าระวังปัญหาเยาวชน ลักษณะแบบสอบถามเป็นคำถามแบบปลายเปิด ให้เลือกตอบอย่างใดอย่างหนึ่งคือ ใช่ และ ไม่ใช่ เกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

คำถามเชิงบวก

(Positive Questions)

ตอบใช่ ให้ 2 คะแนน

คำถามเชิงลบ

(Negative Questions)

ตอบไม่ใช่ ให้ 1 คะแนน

การแสดงระดับของคะแนนจะใช้เกณฑ์การวัดระดับอิงเกณฑ์ (Criterion Reference) แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย ผู้ศึกษาได้กำหนดเกณฑ์การคำนวณ ดังนี้

เกณฑ์การวัดระดับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ต่อระบบเฝ้าระวังปัญหาเยาวชน ดังนี้

คะแนนคิดเป็นร้อยละ

ต่ำกว่า 60

60-80

80 ขึ้นไป

ระดับ

น้อย

ปานกลาง

มาก

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของเจ้าหน้าที่ต่อระบบการเฝ้าระวังปัญหาเยาวชน ลักษณะแบบสอบถามเป็นคำถามแบบปลายปิด โดยผู้ศึกษากำหนดน้ำหนักของคะแนนออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

คำตอบ

มากที่สุด

มาก

ค่าระดับคะแนน

5

4

ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

การแสดงผลของคะแนนค่าเฉลี่ย จะพิจารณาจากคะแนนของคำตอบ โดยจะแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยใช้เกณฑ์การคำนวณจาก

$$\begin{aligned} \text{(พิสัย) ช่วงชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด-คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5-1}{3} = \frac{4}{3} = 1.33 \end{aligned}$$

จากเกณฑ์ดังกล่าว สามารถแปลความหมายของระดับคะแนนเฉลี่ยได้ ดังนี้

1.00-2.33	หมายถึง	ปัญหาและอุปสรรคในระดับน้อย
2.34-3.67	หมายถึง	ปัญหาและอุปสรรคในระดับปานกลาง
3.68-5.00	หมายถึง	ปัญหาและอุปสรรคในระดับมาก

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ต่อการพัฒนาระบบเฝ้าระวังปัญหาเยาวชน ลักษณะแบบสอบถามเป็นคำถามแบบปลายปิด โดยผู้ศึกษากำหนดน้ำหนักของคะแนนออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

<u>คำตอบ</u>	<u>ค่าระดับคะแนน</u>
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

การแสดงผลของคะแนนค่าเฉลี่ย จะพิจารณาจากคะแนนของคำตอบ โดยจะแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยใช้เกณฑ์การคำนวณจาก

$$\begin{aligned} \text{(พิสัย) ช่วงชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด-คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5-1}{3} = \frac{4}{3} = 1.33 \end{aligned}$$

จากเกณฑ์ดังกล่าว สามารถแปลความหมายของระดับคะแนนเฉลี่ยได้ ดังนี้

1.00-2.33	หมายถึง	ความคิดเห็นในระดับน้อย
2.34-3.67	หมายถึง	ความคิดเห็นในระดับปานกลาง
3.68-5.00	หมายถึง	ความคิดเห็นในระดับมาก

ส่วนที่ 5 เป็นข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการเฝ้าระวังปัญหาเยาวชน ลักษณะแบบสอบถามเป็นคำถามปลายเปิด

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การทดสอบแบบสอบถาม (Pre-test) ก่อนนำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษานำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปทดสอบ ดังนี้

1. ทดสอบด้านเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา ประธานกรรมการและคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุมในด้านเนื้อหาตลอดจนการใช้ภาษาให้ตรงตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิด พร้อมทั้งปรับปรุงและแก้ไขข้อบกพร่องตามที่อาจารย์และคณะกรรมการแนะนำ เพื่อให้ครอบคลุมและชัดเจนยิ่งขึ้น

2. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) หลังการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามแล้ว ผู้ศึกษา จะทำการทดสอบแบบสอบถาม (Pre-test) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มประชากรที่ศึกษา จำนวน 30 ราย ในกระทรวงการพัฒนาศังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อตรวจสอบข้อบกพร่องของแบบสอบถามก่อนไปใช้จริง

3. ภายหลังจากทดสอบแบบสอบถาม (Pre-test) จำนวน 30 ราย ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8013 จึงนำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มประชากรเป้าหมาย

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีวิธีการดังนี้

1. ทำหนังสือขอความร่วมมือจากคณะสังคมนตรีศาสตราจารย์ มหาวิทาลัยธรรมศาสตร์ ถึงผู้อำนวยการ ผู้ปกครองครองสถานสงเคราะห์ พัฒนาศังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด กระทรวงการพัฒนาศังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อขออนุญาตเข้าเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามกับผู้ปฏิบัติงาน

2. นำแบบสอบถามเดินทางไปด้วยตนเองและจัดส่งทางไปรษณีย์ถึงบุคลากรที่ปฏิบัติงานในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จำนวน 17 แห่ง รวมทั้งสิ้น 231 ชุด และติดตามได้รับแบบสอบถามคืนมาจำนวน 231 ชุด

3. เก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้มาทำการวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป (SPSS) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลเพื่ออภิปรายผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมได้จากแบบสอบถามมา ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ก่อนนำไปวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ (SPSS) และใช้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์มีดังนี้

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามโดยค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์การดำเนินงานของกลุ่มประชากรเกี่ยวกับการเฝ้าระวังปัญหาเยาวชน โดยค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = Standard Deviation)

ส่วนที่ 3 วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคของเจ้าหน้าที่ต่อระบบการเฝ้าระวังปัญหาเยาวชน โดยค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = Standard Deviation)

ส่วนที่ 4 วิเคราะห์ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ต่อการพัฒนาระบบเฝ้าระวังปัญหาเยาวชน โดยค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = Standard Deviation)

ส่วนที่ 5 วิเคราะห์ค่า t-test และ F-test โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) และกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ในการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ต่อระบบเฝ้าระวังปัญหาเยาวชน ปัญหาและอุปสรรคของเจ้าหน้าที่ต่อระบบเฝ้าระวังปัญหาเยาวชน ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ต่อการพัฒนาระบบเฝ้าระวังปัญหาเยาวชน กับ การอบรมเฝ้าระวัง โดยใช้สถิติ ไคสแควร์ หรือ Chi-square X^2

การนำเสนอข้อมูล

ผลการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาจะนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางแสดงข้อมูลและอธิบายเชิงพรรณนา

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

1. ศึกษาค้นคว้าหนังสือ เอกสาร วิทยานิพนธ์	1	เดือน
2. เตรียมเค้าโครงวิทยานิพนธ์และสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์	2	เดือน
3. สร้างเครื่องมือแบบสอบถามทดสอบและปรับปรุงแก้ไข	2	เดือน
4. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล	2	เดือน
5. วิเคราะห์ข้อมูลและเรียบเรียงวิทยานิพนธ์	1	เดือน
6. เขียนรายงานนำเสนอวิทยานิพนธ์และจัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์	1	เดือน
รวมทั้งสิ้น	9	เดือน